

Uresničevanje evropskega stebra socialnih pravic – Evropska komisija sprejela prve konkretne pobude

Bruselj, 26. aprila 2017

Sprejetje konkretnih ukrepov za državljane v okviru evropskega stebra socialnih pravic je naša skupna odgovornost.

 [Work-Life Balance](#)

Čeprav je večina orodij za uresničevanje stebra v rokah držav članic, socialnih partnerjev in civilne družbe, lahko tudi institucije Evropske unije, zlasti Evropska komisija, pomagajo z določanjem okvira in usmerjanjem. Komisija danes poleg predloga o evropskem stebri socialnih pravic predlaga tudi številne zakonodajne in nezakonodajne pobude, povezane z usklajevanjem poklicnega in zasebnega življenja, obveščanjem delavcev, dostopom do socialne zaščite in delovnim časom.

Ta sveženj, katerega oblikovanje sta vodila podpredsednik Evropske komisije Valdis Dombrovskis in njen prvi podpredsednik Frans Timmermans, vključuje predlog za izboljšanje razmer zaposlenih staršev in oskrbovalcev glede združevanja družinskega življenja in poklicne poti.

Prvi podpredsednik Evropske komisije Frans **Timmermans** je dejal: „Živimo v 21. stoletju, zato je potreben tudi temu primeren odnos do življenja in dela za ženske in moške. Naše hčere in sinovi ne bi smeli biti obremenjeni z življenjskimi vzorci naših starih staršev. Nobeno ravnotežje ni „edino pravo“. Gre za izbiro in skrajni čas je, da damo vsem ljudem resnično izbiro pri tem, kako želijo oblikovati svoje življenje, vzgajati otroke, nadaljevati poklicno pot in skrbeti za starejše.“

Evropska komisarka za zaposlovanje, socialne zadeve, strokovno usposobljenost in mobilnost delovne sile Marianne **Thyssen** je ob tem povedala: „Povečanje udeležbe žensk na trgu dela ni le vprašanje pravičnosti, prinaša tudi trojno korist. Dobro je za zaposlene starše in oskrbovalce, ki bodo lahko bolje uskladili svoje zasebno in poklicno življenje, dobro je za podjetja, ki bodo lahko pritegnila in obdržala talente, prav tako pa je dobro tudi za države članice, ki dandanes vsako leto izgubijo 370 milijard evrov zaradi vrzeli v zaposlenosti med spoloma.“

„Uravnoteženje poklicnega in družinskega življenja je vsakodnevni izziv za ženske in moške po vsej Evropi,“ je dejala evropska komisarka za pravosodje, potrošnike in enakost spolov Věra **Jourová**. „Naša dolžnost je, da si prizadevamo za uresničitev pravega okvira, ki bo ljudem omogočil sprejemanje lastnih odločitev. Cilj našega novega predloga je krepitev pravic in izboljšanje razmer za zaposlene starše in oskrbovalce, da bodo lažje usklajevali poklicne in družinske obveznosti. Omogočil bo večjo prilagodljivost in boljšo zaščito mater, očetov in oskrbovalcev, da bodo lahko po želji vzeli dopust in skrbeli za otroke, izkoristili prožne ureditve dela ali se vrnili na delo.“

Predlog o **usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja** uvaja številne nove ali višje minimalne standarde za starševski in očetovski dopust ter dopust za oskrbo. Vključuje novo pravico očetov, da lahko vzamejo vsaj 10 delovnih dni dopusta pred rojstvom otroka ali po njem. Predlog predvideva tudi, da bi se lahko sedanja pravica do štirih mesecev starševskega dopusta izkoristila za otroke do dvanajstega leta starosti, medtem ko zdaj obstajajo le nezavezujoče smernice glede starosti osmih let. Starševski dopust bi postal prav tako individualna pravica za matere in očete, saj prenos štirih mesecev dopusta na drugega starša ne bi bil več mogoč, kar bi tudi za moške pomenilo močno spodbudo, da to možnost izkoristijo. Prvič bo uveden dopust za oskrbo v primeru bolezni neposrednega sorodnika, ki bo znašal do pet dni na leto. Za vse te ureditve v povezavi z družino bo zagotovljeno nadomestilo vsaj na ravni bolniškega dopusta. Predlog bo dal tudi staršem otrok do 12 let in oskrbovalcem pravico, da zahtevajo prožne delovne ureditve, kot so skrajšani ali gibljivi delovni čas oziroma prožnost na delovnem mestu. Upošteva potrebe malih in srednjih podjetij ter si prizadeva, da vpliv nanje ne bi bil nesorazmeren.

Predlagani ukrepi so namenjeni zlasti povečanju možnosti, da moški prevzamejo starševske obveznosti in obveznosti varstva otrok. To bo koristilo otrokom in pomagalo povečati udeležbo žensk na trgu dela, s čimer se bo zmanjšala razlika med moškimi in ženskami na področju zaposlovanja, ki je v letu 2015 še vedno znašala 11,6 %, v družinah z otroki, mlajšimi od 6 let, pa celo 30 %. To je eden od elementov, ki vodijo do razlike v plačilu (16,3 %) in pokojninah (40 %) med spoloma. Države članice lahko izvajanje te direktive zaupajo socialnim partnerjem pod pogojem, da bo zagotovljeno doseganje rezultatov, za katere si prizadeva direktiva.

Komisija poleg tega zakonodajnega predloga danes začenja dve posvetovanji s socialnimi partnerji, kar odraža pomen prispevka socialnih partnerjev pri uresničevanju evropskega stebra socialnih pravic in je v skladu z vlogo, ki jo imajo v okviru Pogodb. Prvo posvetovanje s socialnimi partnerji se nanaša na posodobitve **pravil o delovnih pogodbah**. Direktiva o pisni izjavi (91/533/EGS) zaposlenim na novem delovnem mestu zagotavlja pravico, da so pisno obveščeni o bistvenih sestavinah njihovega delovnega razmerja. Ta pravica je še vedno zelo pomembna, morda pa bi jo bilo treba prilagoditi glede na nove razmere in prakse na trgih dela, da bi se zagotovile poštene delovne razmere tudi v spreminjajočem se poklicnem okolju. Zato bi rada Komisija sprožila razpravo o minimalnih zaščitnih ukrepih, ki bi si jih zaslužili vsi delavci, tudi tisti, ki delajo v nestandardnih oblikah zaposlitve. Komisija namerava do konca leta predlagati revizijo te direktive.

Komisija prav tako začenja posvetovanje s socialnimi partnerji o **dostopu do socialne zaščite**, da bi se opredelila morebitna nova pravila na tem področju. Pravice in obveznosti, povezane s socialno zaščito, so se sčasoma razvile predvsem za delavce, zaposlene na podlagi standardnih pogodb, medtem ko za samozaposlene osebe in osebe v nestandardnih oblikah zaposlitve to ni zadostno urejeno. Današnje prožnejše ureditve dela ustvarjajo nova delovna mesta, zlasti za mlade, lahko pa privedejo do novih negotovosti in neenakosti. Komisija bi rada zapolnila vrzeli in proučila, kako bi lahko vsem, ki delajo, na podlagi njihovih prispevkov zagotovili dostop do kritja v okviru socialne zaščite in služb za zaposlovanje.

Poleg tega je Komisija danes sprejela pojasnitev **direktive o delovnem času**, ki zagotavlja smernice o razlagi različnih vidikov te direktive v skladu z vse obsežnejšo sodno prakso. To bo državam članicam pomagalo pri pravilnem izvajanju pravnega reda Unije in izogibanju nadaljnjim kršitvam.

Ozadje

Uresničevanje načel in pravic, opredeljenih v okviru evropskega stebra socialnih pravic, je skupna odgovornost institucij EU, držav članic, socialnih partnerjev in drugih zainteresiranih strani. Evropska komisija bo pomagala določiti okvir in prevzeti vodilno vlogo pri izvajanju stebra, ob polnem spoštovanju pristojnosti držav članic in ob upoštevanju raznolikosti razmer med državami članicami ter sedanjih in prihodnjih razmer.

Danes predstavljene pobude orisujejo tako vsebino vprašanj, ki jih je treba obravnavati, kot tudi morebitne načine njihove obravnave, katerih podlaga je steber. Za začetek izvrševanja številnih načel in pravic, ki jih zajema steber, bodo potrebne nadaljnje zakonodajne pobude, kot je videti tudi iz primera predlagane direktive o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja. Kot je bilo ponazorjeno s pojasnitvijo direktive o delovnem času, bo na nekaterih področjih morda treba posodobiti, dopolniti in boljše izvrševati obstoječo zakonodajo EU. V vseh primerih si bo Komisija prizadevala za obsežno razpravo in sodelovanje vseh zainteresiranih strani, socialni partnerji pa imajo, tako kot v obeh novih posvetovanjih, posebno vlogo.

Vse danes sprejete pobude so del [delovnega programa Komisije za leto 2017](#). V okviru letnega delovnega programa Komisije bo morda potekala razprava o nadaljnjih pobudah na ravni EU.

Več informacij

[Obvestilo: Uresničevanje evropskega stebra socialnih pravic – vprašanja in odgovori](#)

[Informativni pregled: NOV ZAČETEK ZA PODPORO USKLAJEVANJU POKLICNEGA IN ZASEBNEGA ŽIVLJENJA STARŠEV IN OSKRBOVALCEV](#)

[Sporočilo: Pobuda za podporo usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja staršev in oskrbovalcev](#)
[Directive on Work-Life Balance](#)

[Prva faza posvetovanja s socialnimi partnerji v skladu s členom 154 PDEU o morebitni reviziji direktive o pisni izjavi \(Direktiva 91/533/EGS\) v okviru evropskega stebra socialnih pravic – C\(2017\) 2611](#)

[Delovni dokument služb Komisije: Ocena direktive o pisni izjavi v okviru programa REFIT \(ustreznosti in uspešnosti predpisov\)\(Direktiva 91/533/EGS\) – C\(2017\) 2611](#)

[Prva faza posvetovanja s socialnimi partnerji v skladu s členom 154 PDEU o morebitnih ukrepih v zvezi z obravnavo izzivov dostopa do socialne zaščite za osebe v vseh oblikah zaposlitve v okviru evropskega stebra socialnih pravic – C\(2017\) 2610](#)

[Direktiva o delovnem času: Razlagalno sporočilo o Direktivi 2003/88/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. novembra 2003 o določenih vidikih organizacije delovnega časa – C\(2017\) 2601](#)

[Delovni dokument služb Komisije o izvajanju priporočila o vlaganju v otroke: Delovni dokument služb Komisije – Pregled priporočila iz leta 2013 z naslovom „Vlaganje v otroke: prekinimo krog prikrajšanosti“](#)

[Delovni dokument služb Komisije o izvajanju priporočila o dejavnem vključevanju: Delovni dokument](#)

[služb Komisije o izvajanju priporočila Komisije iz leta 2008 o dejavnem vključevanju oseb, izključenih s trga dela](#)

Spremljajte podpredsednika Fransa Timmermansa na [Facebooku](#) in [Twitterju](#)

Spremljajte podpredsednika Valdisa Dombrovskisa na [Facebooku](#) in [Twitterju](#)

Spremljajte komisarko Marianne Thyssen na [Facebooku](#) in [Twitterju](#), #SocialRights

Spremljajte komisarko Věro Jourovo na [Twitterju](#)

IP/17/1006

Kontakti za stike z mediji:

[Christian WIGAND](#) (+32 2 296 22 53)

[Sara SOUMILLION](#) (+32 2 296 70 94)

Za vprašanja širše javnosti: [Europe Direct](#) po telefonu [00 800 67 89 10 11](#) ali [e-pošti](#)